

Spørsmål 92 (2021) fra Åse Lund (SV): Kartleggingsverktøyet Klassesetivsel

Til: Rådmannen
Fra: Åse Lund (SV)

Dato: 15.04.2021
Saknr: 21/00070-92
Deres ref:

13/4 kom det en sak i Drammens tidende om kartleggingsverktøyet Klassesetivsel som brukes i barnehager og skoler i kommuner. I forbindelse med saken ønsker jeg å få mer innsikt i bruken av kartleggingsverktøyet.

1. Blir det innhenta informert samtykke fra foreldre/foresatte før verktøyet tas i bruk?
2. Hvordan og hvor lenge oppbevares personopplysningene som innhentes ved hjelp av verktøyet?
3. Hva brukes personopplysningene til? Brukes de bare av pedagogisk leder/kontaktlærer eller rapporteres resultatene til virksomhetsleder og administrasjonen? Brukes resultatene til noe annet enn det pedagogiske arbeidet med enkeltbarn og barnegruppe/klasse?
4. Utløser bruken av verktøyet andre kostnader enn abonnementet?

Svar

For barnehagene gjelder følgende:

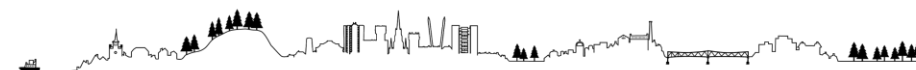
1.

Personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav e) sier at personopplysninger kan behandles når det er «nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt». I tillegg krever personvernordningen at den behandlingsansvarlige kan vise til en hjemmel i lov. For barnehageeier som behandlingsansvarlig vil det rettslige grunnlaget som regel være barnehageloven.

Å drive kontinuerlig og systematisk arbeid for å sikre barnehagebarn et trygt og godt barnehagemiljø er en oppgave barnehagene er pålagt i henhold til barnehageloven. Undersøkelser som har barnas lekemiljø i fokus er viktige verktøy i dette arbeidet. Dette gjelder både anonyme og ikke-anonyme undersøkelser.

Utdanningsdirektoratet mener at samtykke ikke skal brukes som rettslig grunnlag når barnehageeier behandler personopplysninger for å løse oppgaver i allmennhetens interesse eller for å utøve offentlig myndighet. Dette vil være tilfelle for alle oppgavene som barnehageeier er pålagt i barnehageloven. Det

Styring og eierskap

er derfor ikke nødvendig med samtykke for å bruke klassetrivsel. Foresatte skal imidlertid få informasjon om kartleggingen, og det er frivillig om de ønsker at barna skal besvare undersøkelsen.

Behandling av disse personopplysninger er hjemlet i Barnehageloven §§1,3,7 og 10 og rammeplan for barnehagen. Det er derfor ikke basert på samtykke fra foreldrene.

2.

Barnas personopplysninger oppbevares i systemet "Klassetrivsel", som leveres av leverandøren Skolevisjoner. Behandlingen av data er formalisert gjennom en formell databehandleravtale mellom kommunen og leverandøren, og det er gjennomført ROS-analyser knyttet til personvern før bruk. De ansatte har mottatt opplæring i systemet før bruk, for å kunne gjennomføre en sikker registrering og behandling av data, etisk gjennomføring av undersøkelsen og sikker håndtering av resultater. Leverandøren tilfredsstiller alle krav til sikker behandling av personopplysninger i tråd med gjeldende regelverk. Barnehagens styrer sletter det registrerte barns opplysninger i juni måned - altså drøyt et halvt år etter innregistrering av data.

3.

Barnehager i Drammen kommune bruker trivselsundersøkelsen i "Klassetrivsel.no" for å sikre hvert enkelt barn en stemme jf §§1 og 3 i barnehageloven. Det er primært 5-åringene som svarer på trivselsundersøkelsen, men noen velger også å ha med 4-åringene. Undersøkelsen gjennomføres primært på høsten det siste året barnet går i barnehagen.

Resultatene fra undersøkelsen gir de ansvarlige voksne innsikt og/eller bekreftelse på barnas trivsel som de trenger i det daglige arbeidet, både i samarbeid med barna og de foresatte. Kort sagt: For å kunne sikre, at hvert enkelt barn trives i barnehagen.

I tråd med Rammeplanens kapitler om dokumentasjon og vurdering – skal de ansattes kunnskap om barns trivsel danne grunnlag for refleksjoner som bidrar til personalets læring og utvikling av den pedagogiske praksisen i barnehagen. Med bakgrunn i dette blir barnas besvarelser benyttet som kunnskapsgrunnlag for at pedagoger får reflektert rundt pedagogiske problemstillinger og sette inn individuelle, gruppe og systemrettede tiltak som treffer barnehagens lek- og læringsmiljø bredt.

Barnehageeieren har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. [barnehageloven § 7](#) første ledd. Barnehageeieren har dermed juridisk ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet. Barnehageeier vil gjennom tilgang til aggregert informasjon (altså ikke persondata) fra sine barnehager kunne benytte dette som indikatorer på kvalitet og avdekke potensiale for kvalitetsutvikling.

Barnehagemyndigheten i kommunen fører ihht §10 tilsyn med kommunale og private barnehager, og skal veilede og påse at barnehagene drives i tråd med lov og forskrift. Barnehagemyndigheten vil gjennom tilgang til aggregert informasjon (altså ikke persondata) fra trivselsundersøkelsen kunne benytte dette som grunnlag for veiledning for å sikre kommunens ansvar for å levere et tjenestetilbud i henhold til lov og forskrift.

4. Bruken av verktøyet utløser ikke andre kostnader enn abonnementet.

For skolene gjelder følgende:

De tre tidligere kommunene hadde alle kommunelisenser på Klassetrivsel, og kommunelisensen ble derfor videreført i Drammen kommune i 2020. Det er likevel ikke alle skoler som per i dag velger å benytte seg av kartleggingsverktøyet. Det pågår et arbeid med å harmonisere og vurdere bruken av ulike

kartleggingsverktøy i skolene, og rådmannen vil komme tilbake med en egen sak i hovedutvalget for oppvekst og utdanning om dette.

1.

Personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav e) sier at personopplysninger kan behandles når det er «nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt». I tillegg krever personvernordningen at den behandlingsansvarlige kan vise til en hjemmel i lov. For skoleeier som behandlingsansvarlig vil det rettslige grunnlaget som regel være opplæringsloven. Opplæringsloven pålegger skoler og skoleeier en rekke oppgaver som forutsetter behandling av personopplysninger.

Å drive kontinuerlig og systematisk arbeid for å sikre elevene et trygt og godt skolemiljø er en oppgave skolene er pålagt i henhold til opplæringsloven Kapittel 9A. Undersøkelser som har elevens skolemiljø i fokus er viktige verktøy i dette arbeidet. Dette gjelder både anonyme og ikke-anonyme undersøkelser.

Utdanningsdirektoratet mener at samtykke ikke skal brukes som rettslig grunnlag når skoleeier behandler personopplysninger for å løse oppgaver i allmennhetens interesse eller for å utøve offentlig myndighet. Dette vil være tilfelle for alle oppgavene som skoleeier er pålagt i opplæringsloven. Det er derfor ikke nødvendig med samtykke for å bruke klassetrivsel. Foresatte skal imidlertid få informasjon om kartleggingen, og det er frivillig om eleven ønsker å besvare undersøkelsen.

2.

Opplysninger som innhentes gjennom kartleggingsverktøyet skal slettes så raskt formålet med kartleggingen er oppfylt. Det vil i praksis være så raskt behandleransvarlig har fått kunnskap om svar på spørsmålene i kartleggingen.

3.

Resultater fra undersøkelser i Klassetrivsel er på individnivå, men aggregerte resultater kan også brukes på klasse- og skolenivå.

Klassetrivsel kan brukes både forebyggende for å avdekke, og for å følge opp om igangsatte tiltak har hatt effekt. Spørsmålene i klassetrivsel er rettet mot ulike temaer fra elevenes skolehverdag, f.eks. 'Elevens forhold til skolen', 'Elevens forhold til undervisningen', 'Elevens forhold til lærerne', og skolene har også mulighet til å legge til egne spørsmål. Klassetrivsel kan også brukes på andre områder enn å kartlegge elevens skolemiljø. Programmet kan være et verktøy for å gi elevene mulighet til å vurdere og gi tilbakemeldinger på andre områder som eksempelvis undervisningsmetoder, arbeidsmetoder, aktiviteter, lekser og lignende.

Resultatene brukes kun til pedagogiske arbeidet med enkeltbarn og barnegruppe/klasse.

4.

Bruken av verktøyet utløser ikke andre kostnader enn abonnementet.